

Gemeente Hoeksche Waard
t.a.v. het college van B&W
Postbus 2003
3260 AE OUD-BEIJERLAND

Oud-Beijerland, 25 mei 2021

Betreft: Ongevraagd advies inzake Uitbetalingsdata bijstand op grond van de Participatiewet

Onze referentie 2021-06

Geacht college,

Hoewel de Adviesraad Sociaal Domein uiterst terughoudend is in het zich mengen in politieke discussies tussen het College en de gemeenteraad, is hij toch van oordeel een ongevraagd advies te moeten uitbrengen ten aanzien van het beleid van de gemeente Hoeksche Waard inzake de uitbetalingsdata van de bijstandsuitkeringen.

Uit de technische vragen van GroenLinks, door wethouder Steen beantwoord op 13 januari 2021, blijkt dat het gemeentebestuur gekozen heeft voor een betalingsritme dat voorziet in een uitbetaling van de uitkering op de 5^e van iedere maand, met een mogelijke uitzondering voor de decembermaand. Uit de beantwoording van de vragen blijkt voorts dat er geen voornemen bestaat daarin verandering aan te brengen.

De Adviesraad vraagt het gemeentebestuur alsnog tot een heroverweging te komen en wel op grond van de onderstaande overwegingen:

1. Ons is bekend dat de wettelijke regeling rond de betaaltermijn (art 45, eerste lid, Participatiewet) door de wetgever niet nader geëxpliciteerd is, waardoor er beleidsruimte voor de gemeente bestaat. Evenzeer is ons bekend dat de gemeente Hoeksche Waard een humaan bijstandsbeleid voorstaat, waarbij zoveel mogelijk tegemoetgekomen wordt aan een waardige behandeling van ontvangers van een uitkering. Wij menen dat een uitbetaling op de 5^e van een maand voor alle bijstandsontvangers aan dat laatste criterium *niet* voldoet.

2. Vrijwel alle gemeenten betalen de uitkering uit op of rond de 24^e van iedere maand. Enkele gemeenten (bijvoorbeeld Lelystad en de Drechtsteden) bieden daarnaast maatwerk (op basis van individuele afspraken) aan cliënten met wisselende inkomsten. Het beleid in de Hoeksche Waard wijkt dus nadrukkelijk af van hetgeen gebruikelijk is.

3. Betaling op de 5^e van de maand brengt veel ongemak met zich mee. De meeste periodieke afschrijvingen (huur, ziektekostenverzekering en energiekosten) worden doorgaans tussen de 25^e en de 28^e afgeschreven. Voor bijstandsccliënten, die hun uitkering pas op de 5^e van de maand ontvangen, geldt dat op de data aan het eind van de maand er geen of nauwelijks middelen meer beschikbaar zijn. De ervaring van deze cliënten leert bovendien dat zij weinig tot geen mogelijkheden hebben de datum van automatische afschrijving te wijzigen.

4. In de Perspectiefnota 2021 van de gemeente Hoeksche Waard zien we dat de gemeente op 1 januari 2012 88.202 inwoners telt en dat het aantal bijstandsgerechtigden op dezelfde datum 865 is. In vergelijking met de landelijke cijfers (zie de Divosa Benchmark Werk en Inkomen) is dat een betrekkelijk laag aantal.

Uit de genoemde benchmark blijkt eveneens dat over een periode van twee jaar 21,4 % van deze uitkeringsgerechtigden op enig moment in die periode inkomsten uit deeltijdwerk blijkt te hebben. Bijstandsgerechtigden met inkomsten uit werk verdienen daarmee (in 2019) gemiddeld 556 euro per maand.

Dit is geen stabiele groep: mensen hebben niet elke maand inkomsten uit deeltijdwerk.

Het aantal verrekeningen dat een gemeente per maand uitvoert ligt dus een stuk lager: per maand heeft gemiddeld ruim 8 % van de uitkeringsgerechtigden inkomsten uit arbeid.

Dat betekent dat in een gemeente met 865 bijstandsgerechtigden elke maand ca. 65 mensen in deeltijd werken.

De Adviesraad acht het ongewenst dat de gemeente haar beleid baseert op 8 % van de betreffende populatie.

Immers de 92 % die geen inkomsten heeft, zou gewoon -net als werkenden of gepensioneerden- op of rond de 24^e de uitkering kunnen ontvangen!

5. Artikel 18, eerste lid, van de Participatiewet biedt u de mogelijkheid om te individualiseren, waarmee eventuele startproblemen bij de aanvang van het (deeltijd-)werk kunnen worden opgelost.

Ook bestaan er mogelijkheden een cessie overeen te komen waarbij de inkomsten overgemaakt worden aan de gemeente.

Voorts kan een fictieve korting worden afgesproken, de gebruikelijke methodiek bij bijstandsverlening op grond van het Bbz.

Bij al deze oplossingen geldt dat afstemming en overleg met de betrokkene noodzakelijk is!

Gelet op het bovenstaande adviseren wij u, ongevraagd, het bijstandsbeleid zo te wijzigen dat de uitkeringen op of rond 24^e betaald worden (en voor de maand december uiterlijk de 23^e) en in overleg met bijstandsgerechtigden die inkomsten hebben uit een deeltijdbaan een passende oplossing te kiezen.

Wij zien uw reactie met belangstelling tegemoet.

Graag vernemen van u over de voortgang van dit traject.

Vanzelfsprekend zijn wij te allen tijde bereid een en ander nader toe te lichten.

Namens de Adviesraad Sociaal Domein Hoeksche Waard,

was getekend

werkgroep Werk & Inkomen (Mart Toet)

N.B. Graag uw reactie op: secretariaat@asdhw.nl